

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Liquidació
per reformes?

La democràcia, que mereix tota mena d'adhesions sinceres, té les seves febleses. I a vegades desconcerta, sembla que no conegui les aigües per les quals ha de navegar.

El president Clinton tenia, com un dels punts forts del programa electoral que va servir-li per derrotar Bush, la promesa de reduir impostos. Pocs dies després del seu triomf (si ho comptem bé, qüestió d'hores), en un discurs adreçat als seus compatriotes, Clinton rectificà l'ofertament i va dir que la cosa aniria al revés: una de les primeres mesures del seu govern consistiria a augmentar els tributs. Afegí que això era indispensable per a la "realització del somni americà" i que havia estat mal informat pels experts de l'Administració anterior, en relació al dèficit actual dels EUA, molt superior al que ell es pensava. En bona llei, amb l'honestedat per bandera, semblaria que Clinton, en confessar que s'havia deixat enganyar i que no podia complir allò promès, dimitiria. Però es veu que ni tan sols li ha passat pel cap. Clinton va anunciar que demanaria al Congrés un paquet de 16.000 milions de dòlars per a estimular l'economia i crear mig milió de llocs de treball. Potser sí, però ha perdut molta credibilitat. ¿Què en deu pensar l'ex-president Bush?

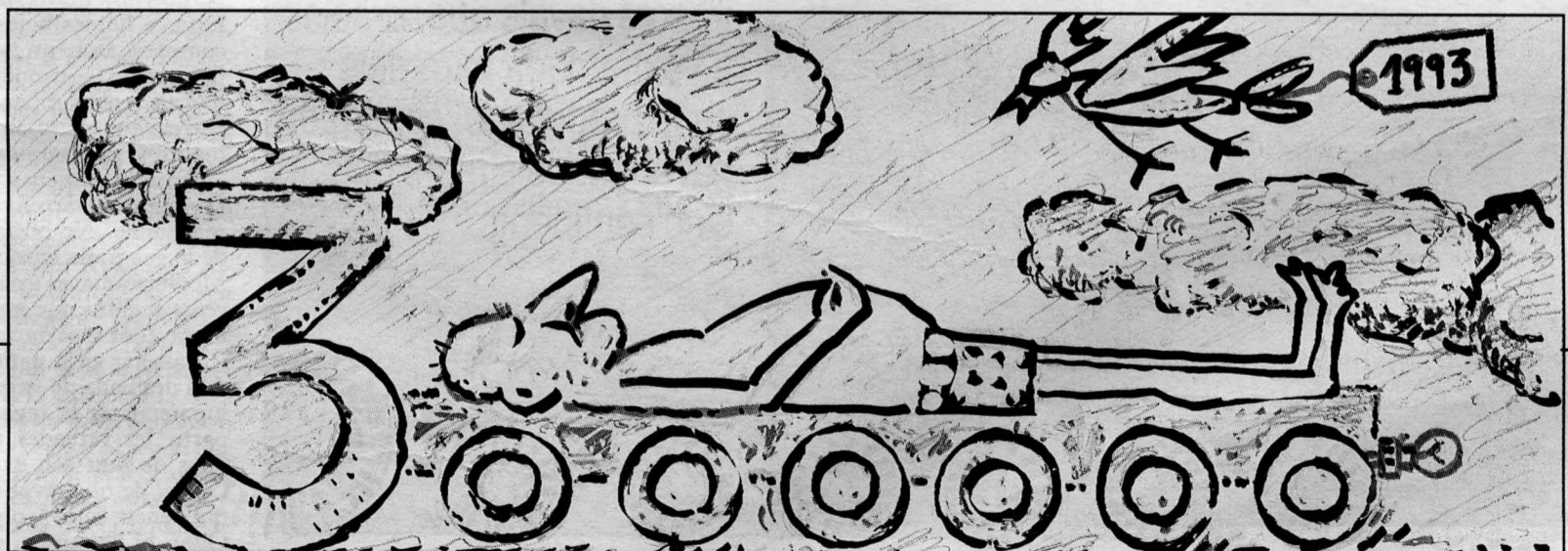
A l'Estat espanyol, els socialistes, per assolir el poder, jugaren la carta de prometre la creació de llocs de treball a l'engròs, sense plànyer zeros a les xifres. Després d'uns quants anys de governar en majoria —i coincidint en el temps amb la rectificació de Clinton— reconeixen, enmig de la desolació col·lectiva, que durant l'any 1992 s'arribà al nombre (qualificat, quasi poèticament, de barrera psicològica) de 3.000.000 de persones sense feina.

Aquestes planxes en les previsions de futur m'han fet pensar que els Estats són una mena de naus —ja em perdonaran la comparança— que, si s'estavellen, tots els possibles responsables de l'accident se'n renten les mans i apelen al veredict final de les anomenades caixes negres. El fet de no entendre-hi (com és el meu cas) em fa imaginar que si la patacada és forta, les caixes negres poden sofrir avaries que facin insegurs els seus enregistraments. Aleshores, és indispensable de pensar en recursos providencials d'interpretació, i que les catàstrofes siguin atribuïdes a fatalitats que no comprometen ningú d'una

manera directa i obren un període de deduccions plenes de cautela, no fos cas que s'hi piquessin els dits entitats o individus de respectabilitat per damunt de tota sospita.

En el problema que ens afecta de més a prop, el dels 3.000.000 d'aturats, sempre em causa meravella que en un indret del món on hi ha tanta feina endarrida i que se'n fa tanta de mal feta, augmenti espectacularment el cens d'acollits als subsidis d'atur. És un enigma gros, perquè Déu ens guardi de necessitar algú que ens vingui a arreglar una aixeta, un interruptor elèctric, una persiana, canviar un vidre, tancar una esquerda, arreglar la reixeta d'una cadira, el pom d'una porta, desperfectes de lampisteria, qualsevol esgavell domèstic que requereixi els serveis d'un treballador expert. Hi ha, es podria dir que a cada barri, botigues o tallers que ofereixen ajuts d'aquesta mena, però els amos o els encarregats es planyen de no trobar personal qualificat per a realitzar-la. Han d'aprofitar el que bonament se'ls presenta, amb els resultats incerts que, poc o molt, ha patit tothom en alguna ocasió. En resum: massa feina per fer i massa gent sense feina.

Pere Calders

FRANCESC VILADOT